

Številka: 35432-86/2022-2550-7

Datum: 28. 1. 2025

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi drugega odstavka 120. člena v povezavi z dvanajstim odstavkom 119. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-1O, 78/23-ZUNPEOVE in 23/24), v upravni zadevi spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi preverjanja skladnosti naprave z Zaključki o BAT, na zahtevo upravljavca PANVITA, PRAŠIČEREJA NEMŠČAK d.o.o., Lendavska 5, Rakičan, 9000 Murska Sobota, ki ga zastopa Albert Smodič ter po pooblastilu Celostna Ekologija, okoljsko svetovanje in trajnostne rešitve, Andreja Sivec, s.p., Cesta v Zgornji Log 97, 1000 Ljubljana, naslednjo

ODLOČBO

I.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-179/2006-7 z dne 15. 10. 2008, spremenjeno z odločbama št. 35406-8/2012-2 z dne 18. 4. 2012 in št. 35406-55/2014- 4 z dne 17. 6. 2015 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) izdano upravljavcu PANVITA, PRAŠIČEREJA NEMŠČAK d.o.o., Lendavska 5, Rakičan, 9000 Murska Sobota (v nadaljevanju: upravljavec) za obratovanje naprave za intenzivno rejo prašičev pitancev - Farma Jezera z zmogljivostjo 16.400 mest (v nadaljevanju: naprava), ki se nahaja na zemljiščih v k.o. 104 Rakičan parc. št. 1874/3 in 1878, se spremeni tako, kot izhaja iz nadaljevanja izreka te odločbe:

1. Točka 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

1. Obseg dovoljenja

Upravljavcu PANVITA, PRAŠIČEREJA NEMŠČAK d.o.o., Lendavska 5, Rakičan, 9000 Murska Sobota (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave Farma Jezera (A1), v kateri se izvaja dejavnost intenzivne reje prašičev pitancev s proizvodno zmogljivostjo 16.400 mest, na naslovu Jezera 49, 9000 Murska Sobota, na zemljiščih v k.o. 104 Rakičan s parc. št. 1874/3 in 1878.

Napravo A1 in druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti sestavljajo naslednje nepremične tehnološke enote:

- N1 pitališče – hlev 7, silos 7
- N2 pitališče - hlev 8, silos 8
- N3 pitališče – hlev 9, silos 9
- N4 pitališče – hlev 10, silos 10
- N5 pitališče - hlev 11, silos 11

- N6 pitališče - hlev 12, silos 12
- N7 pitališče – hlev 13, silos 13
- N8 pitališče – hlev 14, silos 14
- N9 pitališče – hlev 15, silos 15
- N10 pitališče – hlev 16, silos 16
- N11 pitališče – hlev 17, silos 17
- N12 pitališče - hlev 18, silos 18
- N13 pitališče - hlev 19, silos 19
- N14 pitališče - hlev 20, silos 20
- N15 pitališče - hlev 21, silos 21
- N16 pitališče - hlev 22, silos 22
- N17 pitališče – hleva 23, 24, silosa 23, 24
- N18 kanali in cevovodi za nastalo gnojevko
- N19 mala komunalna čistilna naprava
- N20 zbirna jama s črpališčem gnojevke
- N21 diesel elektro agregat

2. Točka 2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

2. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1. Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja oziroma zmanjševanja emisij iz naprave

2.1.1. Upravljavec mora zagotavljati zmanjšanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) z:

- uporabo krmilnikov za hranjenje po želji,
- uporabo peletirane krme,
- uporabo skladišč za suho krmo (silosi), ki so opremljeni z zaprtim sistemom za transport,
- uporabo avtomatskega prisilnega prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v hlevih.

2.1.2. Upravljavec mora zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav:

- uporabiti sistem nastanitve, kjer so živali in površine suhe in čiste kot je delno rešetkasta tla, krma se ne sme raztresati in voda se ne sme razlivati,
- zmanjševati emisijsko površino in pogosto odstranjevati gnojevko na način, da gnojevka sproti odteka v kanale in zniževati temperaturo v hlevih,
- optimirati pogoje izpustov izstopnega zraka iz hlevov kot je npr. z namestitvijo ventilatorjev na strehi in s povečevanjem hitrosti prezračevanja skozi ta navpični odvod, učinkovito postavitve zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka kot so vegetacijske površine (pas drevja in grmičevja).

2.1.3. Upravljavec mora za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) zagotavljati, da izvaja rejo prašičev pitancev na delno rešetkastih tleh brez nastilja in pogostim odstranjevanjem gnojevke z izplakovanjem v zbirne kanale in z zmanjšano jamo za gnoj s prisilnim prezračevanjem in napajalnim sistemom brez iztekanja, pri čemer mora zagotavljati, da emisije amonijaka v zrak ne presegajo mejnih vrednosti, določenih v Preglednici 1 iz točke 2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

2.1.4. Upravljavec lahko kot gorivo v nepremičnem motorju z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregatu uporablja le plinsko olje D2.

2.1.5. Nepremični motor z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregat lahko obratuje samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike, pri čemer njegov obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno.

2.2. Mejne vrednosti emisije snovi v zrak

2.2.1. Mejna vrednost emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za prašiče pitance z uporabo reje na delno rešetkastih tleh s pogostim odstranjevanjem gnojevke z izplakovanjem in zmanjšano jamo za gnoj je določena v Preglednici 1.

Preglednica 1: Mejna vrednost emisije snovi v zrak

Parameter	Mejna vrednost (v kg NH ₃ /mesto za pitanca/leto)
Dušik, izražen kot NH ₃	2,6

2.3. Zahteve za obratovalni monitoring emisij snovi v zrak

2.3.1. Upravljavec mora vsako leto zagotavljati monitoring emisije amonijaka v zrak z oceno - izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem, ki se nanaša le na emisije glede na način reje iz hlevov.

2.3.2. Upravljavec mora zagotavljati monitoring emisije celotnega prahu v zrak iz posameznega bivalnega objekta za prašiče pitance kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak na podlagi uporabe emisijskega faktorja.

2.3.3. Upravljavcu ni treba zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak iz nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregata.

2.4. Obveznost predložitve poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa

2.4.1. Upravljavec mora oceno o letnih emisijah snovi v zrak, ki jo izdela izvajalec obratovalnega monitoringa na podlagi ocene z izračunom letne količine razpršenih emisij amonijaka in celotnega prahu v zrak, poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki vsako leto do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

2.4.2. Upravljavec mora kot prilogo k oceni o letnih emisijah snovi v zrak iz točke 2.4.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja priložiti oceno z izračunom razpršenih emisij iz točke 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Iz ocene mora biti razviden način izračuna in podatki, ki so bili pri tem uporabljeni.

3. Za točko 3.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodajo točke 3.1a, 3.1b, 3.1c, 3.1d in 3.1e, ki se glasijo:

3.1a Upravljavec mora hleve predhodno omočiti in nato oprati z visokotlačnimi čistilci tako, da nastane čim manj odpadne pralne vode.

3.1b Upravljavec mora odpadne pralne vode pomešane skupaj z gnojevko zbirati ločeno od padavinske odpadne vode, ki se odvaja s streh hlevov ter povoznih površin.

3.1c Dvoriščna območja ter transportne poti morajo biti asfaltirane, pri čemer mora upravljavec zagotavljati suho čiščenje (brez odpadnih vod).

3.1d Odpadne vode, ki nastajajo pri pranju hlevov z visokotlačnimi čistilnimi aparati, se odvajajo v zbiralnik za gnojevko, tako da ne pride do izlivanja, izpiranja ali odtekanja v okolje, od koder se po internem kanalizacijskem sistemu vodijo na predelavo v bioplinarno Jezera.

3.1e Upravljavec mora zagotoviti redne preglede podzemnega zbiralnika gnojevke in cevovodov ter preverjati njihovo tesnost.

4. Točke 3.2., 3.3. in 3.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremenijo tako, da se glasijo:

3.2. Upravljavcu se na iztoku V1 na mestu, določenem v koordinatnem sistemu D96/TM, s koordinatama e= 590916 in n= 166732, na zemljišču v k.o. 104 Rakičan parc. št. 1874/3 iz naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja dovoli odvajanje komunalne odpadne vode, ki se predhodno očisti v lastni mali komunalni čistilni napravi (v nadaljevanju: mKČN) ROTO EcoBox, z zmogljivostjo 6 – 9 populacijskih ekvivalentov (PE), posredno v podzemne vode:

- v največji letni količini 402 m³,
- v največji dnevni količini 1,2 m³,
- z največjim 6-urnim povprečnim pretokom 0,375 l/s.

3.3. Upravljavec mora zagotoviti izvedbo prvih meritev komunalne odpadne vode iz mKČN na iztoku V1. Meritve na iztoku V1 morajo biti izvedene na merilnem mestu MM1, določenem v koordinatnem sistemu D96/TM, s koordinatama e= 590916, n= 166732 na zemljišču v k.o. Rakičan parc. št. 1874/3, z odvzemom enega trenutnega vzorca. Upravljavec naprave mora zagotavljati, da mejne vrednosti parametrov iz Preglednice 5 niso presežene.

Preglednica 5: Mejne vrednosti parametrov onesnaženosti

Parameter onesnaženosti	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	O ₂	mg/L	200
Biokemijska potreba po kisiku (BPK ₅)	O ₂	mg/L	(a)

(a) mejna vrednost ni določena; parameter je treba meriti

3.4. Upravljavec mora vsako tretje leto izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz 1. točke izreka tega dovoljenja:

- omogočiti pregled mKČN iz 3.2. točke izreka tega dovoljenja ali pa mu
- v roku za izvedbo pregleda predložiti rezultate meritev emisije snovi na iztoku iz te mKČN (analizne izvide). Meritve emisije snovi izvedene namesto pregleda mKČN se izvedejo na merilnem mestu MM1 iz točke 3.3. izreka tega dovoljenja, pri čemer se odvzame en trenutni vzorec in v njem določi parameter kemijska potreba po kisiku (KPK). Upravljavec naprave mora zagotavljati, da mejna vrednost parametra KPK iz Preglednice 6 ni presežena.

Parameter, ki ga je treba meriti, in njegova mejna vrednost, če se namesto pregleda mKČN izvede meritve emisij na iztoku iz mKČN, je naveden v Preglednici 6.

Preglednica 6: Mejne vrednosti parametrov onesnaženosti

Parameter onesnaženosti	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	O ₂	mg/L	200

5. Za točko 3.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodajo točke 3.5., 3.6., 3.7., 3.8. in 3.9., ki se glasijo:

- 3.5. Prvi pregled mKČN iz 3.2. točke izreka tega dovoljenja se izvede prvo naslednje koledarsko leto po izvedbi prvih meritev.
- 3.6. Upravljavec mora Poročilo o prvih meritvah mKČN pod 50 PE skupaj z analiznim izvidom izvedenih meritev na iztoku iz mKČN najpozneje 30 dni po prejemu analiznega izvida predložiti Agenciji Republike Slovenije za okolje in izvajalcu javne službe, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz 1. točke izreka tega dovoljenja.
- 3.7. Upravljavec mora izvajalcu javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz 1. točke izreka tega dovoljenja, omogočiti prevzem in odvoz blata iz mKČN.
- 3.8. Upravljavec mora ob izpadu mKČN ali ob kakršnikoli okvari pri obratovanju mKČN, ki bi lahko povzročila čezmerno obremenitev odpadne vode na iztoku iz mKČN, sam takoj začeti izvajati ukrepe za odpravo okvare, zmanjšanje in preprečitev nadaljnjega čezmernega obremenjevanja in vsak tak dogodek takoj prijaviti inšpekciji, pristojni za varstvo okolja in inšpekciji, pristojni za ribištvo.
- 3.9. Upravljavec mora izvajalca javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz 1. točke izreka tega dovoljenja pisno obvestiti o začetku obratovanja mKČN najpozneje 15 dni po začetku njenega obratovanja.

6. Za točko 4.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 4.1.2a, ki se glasi:

- 4.1.2a Upravljavec mora poleg ukrepov iz točke 4.1.2 izreka tega dovoljenja uporabljati naslednje kombinacije tehnik za preprečevanje ali zmanjšanje emisij hrupa:
- zagotovitev ustrezne lokacije opreme in stavb z vidika preprečevanja hrupa,
 - zapiranje vrat in večjih odprtih stavbe, zlasti med hranjenjem,
 - upravljanje opreme s strani izkušenega osebja,
 - izogibanje hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi,
 - upoštevanje določb za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi,
 - uporaba transportnih trakov in polžnih transporterjev, polnih krme,
 - uporaba tihe opreme, kot so visoko učinkoviti ventilatorji, kadar naravno prezračevanje ni mogoče ali zadostno, ter črpalke in kompresorji,
 - uporaba opreme za obvladovanje hrupa, ki vključuje opremo za zmanjševanje hrupa, izolacijo vibracij, zaprtje hrupne opreme in izvedbo zvočne izolacije stavb.

7. Točka 4.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

8. Točka 4.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

4.2 Mejne vrednosti kazalcev hrupa

- 4.2.1 Meje vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} , $L_{večer}$, $L_{noč}$ in L_{dvn} , so določene v Preglednici 2

Preglednica 2: Meje vrednosti kazalcev hrupa

Območje varstva pred hrupom	L_{dan} (dBA)	$L_{večer}$ (dBA)	$L_{noč}$ (dBA)	L_{dvn} (dBA)
III. območje	52*	47*	42*	52*

*Meje vrednosti za III. območje varstva pred hrupom so zaradi opustitve izvajanja obratovalnega monitoringa iz točke 4.3.1 tega izreka nižje za 6 dBA.

- 4.2.2 Meje vrednosti konične ravni hrupa L_1 , so določene v Preglednici 3:

Preglednica 3: Meje vrednosti konične ravni hrupa

Območje varstva pred hrupom	L_1 -obdobje večera in noči (dBA)	L_1 -obdobje dneva (dBA)
III. območje	64*	79*

*Meje vrednosti za III. območje varstva pred hrupom so zaradi opustitve izvajanja obratovalnega monitoringa iz točke 4.3.1 tega izreka nižje za 6 dBA.

9. Točka 4.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se v celoti spremeni tako, da se glasi:

4.3 Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem zaradi emisije hrupa

- 4.3.1 Upravljavcu se dovoli opustitev izvajanja obratovalnega monitoringa hrupa za napravo iz 1. točke tega izreka.

10. Točka 5.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

- 5.2.1. Upravljavec mora zagotoviti skladiščenje gnojevke in pralnih vod v vodotesni zbirni jami (N20), tako da ne pride do nenadzorovanega iztekanja in onesnaženja vode ali tal.

11. Za točko 5.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 5.2.2, ki se glasi:

- 5.2.2. Upravljavec mora z gnojevko in s pralnimi vodami ravnati kot z odpadkom in ga oddati izvajalcu predelave odpadkov v bioplinarni.

12. Točka 6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

6 Drugi ukrepi v zvezi z obratovanjem naprave

- 6.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati in upoštevati sistem ravnanja z okoljem, ki vključuje naslednje elemente:

1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:

- (a) strukturi in odgovornosti;
 - (b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - (c) komunikaciji;
 - (d) vključevanju zaposlenih;
 - (e) dokumentaciji;
 - (f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - (g) programom vzdrževanja;
 - (h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - (i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
- (a) monitoringu in merjenju;
 - (b) popravnim in preventivnim ukrepom;
 - (c) vodenju evidenc;
 - (d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS).
- 6.2. Upravljavec mora za preprečevanje ali zmanjševanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti zagotavljati:
- ustrezno lokacijo naprave in razporeditev dejavnosti v prostoru,
 - izobraževanje in usposabljanje osebja,
 - pripravo načrta za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov, kot je onesnaženje vodnih teles,
 - redne preglede, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme,
 - začasno skladiščenje poginulih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.
- 6.3. Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:
- zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin;
 - večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
 - dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin;
 - uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni dušik.
- 6.4. Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:
- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
 - uporabo odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza);
 - uporabo hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov

fosforja v krmi.

6.5. Upravljavec mora za učinkovito uporabo vode zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:

- evidentiranje porabe vode;
- odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode;
- uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme;
- izbiro in uporabo ustrezne opreme (npr. nastavkov za sesanje, skodelic za napajanje, korit za vodo) za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji);
- redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitev opreme za pitno vodo.

6.6. Upravljavec mora za učinkovito rabo energije v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:

- visoko učinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi,
- optimizacija ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter upravljanja,
- uporaba energijsko učinkovite razsvetljave,
- izolacija sten in stropov hlevov.

6.7. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo prašičev pitancev zagotoviti oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja.

6.8. Upravljavec mora enkrat na leto zagotavljati spremljanje skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali, pri čemer mora zagotavljati, da skupni izločeni dušik in skupni izločeni fosfor za prašiče pitance ne presegata mejnih vrednosti iz Preglednic 7 in 8.

Preglednica 7: Mejna vrednost za skupni izločeni dušik, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni dušik, povezan z BAT (v kg izločenega dušika/mesto za žival/leto)
Skupni izločeni dušik, izražen kot N	Prašiči pitanci	13,0

Preglednica 8: Mejna vrednost za skupni izločeni fosfor, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT (v kg izločenega P ₂ O ₅ /mesto za žival/leto)
Skupni izločeni fosfor, izražen kot P ₂ O ₅	Prašiči pitanci	5,4

6.9. Upravljavec mora zagotoviti vodenje evidence naslednjih parametrov procesa vsaj enkrat na leto:

- porabo vode;

- porabo električne energije;
- porabo goriva;
- število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini,
- porabo krme,
- proizvodnjo gnojnice.

6.10. Upravljavec mora oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, iz točke 6.7. izreka tega dovoljenja, skupno izločeni dušik in skupno izločeni fosfor iz točke 6.8 izreka tega dovoljenja in evidenco spremljanja parametrov iz točke 6.9 izreka tega dovoljenja poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v pisni obliki enkrat letno, najkasneje do 31. marca.

13. Točka 8.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

14. Točka 8.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

15. V celotni točki 9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedni zvezi »Agencijo RS za okolje« in »Agenciji RS za okolje« nadomestita z besedno zvezo »ministrstvo« oz. »na ministrstvo«.

16. Točka 10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

II.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno.

III.

V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje je dne 11. 8. 2022 s strani upravljavca PANVITA, PRAŠIČEREJA NEMŠČAK d.o.o., Lendavska 5, Rakičan, 9000 Murska Sobota (v nadaljevanju: upravljavec), prejelo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-179/2006-7 z dne 15.10.2008, spremenjeno z odločbami št. 35406-8/2012-2 z dne 18.4.2012 in št. 35406-55/2014- 4 z dne 17. 6. 2015 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) zaradi uskladitve naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Izvedbenem sklepu komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231). Vloga je bila dopolnjena dne 19. 10. 2023, 4. 1. 2024 in 26. 4. 2024.

V skladu z Zakonom o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22), ki je na novo določil ministrstva, ki sestavljajo Vlado Republike Slovenije, je bilo na podlagi drugega odstavka 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 –

ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) za ta postopek pristojno Ministrstvo za naravne vire in prostor. Na podlagi Sklepa o datumu prenosa nedokončanih postopkov (Uradni list RS, št. 32/23) je za vodenje in odločanje v tem postopku od 1. 4. 2023 dalje pristojno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo).

Upravljavec je vlogo podal na podlagi četrtega odstavka 277. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24, v nadaljevanju: ZVO-2), ki določa, da mora upravljavec naprave, ki povzroča industrijske emisije, za katero so zaključki o BAT, ki se nanašajo na njeno dejavnost, že izšli in je že poteklo obdobje iz prvega odstavka 120. člena ZVO-2, ministrstvo pa do uveljavitve ZVO-2 še ni začelo postopka preverjanja usklajenosti naprave z zaključki o BAT, najkasneje v štirih mesecih po uveljavitvi ZVO-2 vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki je namenjena prilagoditvi zaključkom o BAT. Ministrstvo glede uskladitve okoljevarstvenega dovoljenja z zaključki o BAT smiselno uporablja določbe 120. člena ZVO-2.

Upravljavec je vlogo podal tudi na podlagi 3. točke četrtega odstavka 119. člena ZVO-2 zaradi sprememb v okoljevarstvenem dovoljenju, ki niso posledica sprememb v obratovanju naprave, in sicer se spremembe nanašajo na spremenjeno poimenovanje tehnoloških enot naprave; na zahteve v zvezi z gorivom in obratovalnim časom za diesel elektro agragat (N21) ter na zahteve za ravnanje z gnojem in pralnimi vodami.

Vloga je bila podana v obliki Obrazca IED vloge, kateremu je bila priložena naslednja dokumentacija:

- pooblastilo za zastopanje z dne 8. 8. 2022,
- dokument »Prikaz skladnosti naprave z Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, za napravo: Farma Jezera – reja prašičev pitancev – obstoječa naprava, julij 2022,
- Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz podjetja Panvita Prašičereja Nemščak d.o.o. za farmo Jezera na lokaciji Rakičan, Jezera 49, 9000 Murska Sobota, številka: CEVO- 20413/2022, 9. 8. 2022, IVD Maribor Valvasorjeva ulica 73 2000 Maribor.

II.

V postopku spremembe okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo odločalo na podlagi dokumentacije, razvidne v točki I. te obrazložitve ter dokumentacije, posredovane v dopolnitvah vloge, kot sledi v nadaljevanju.

Upravljavec je vlogo dopolnil dne 19. 10. 2023 s prilogami:

- Prikaz tehnoloških enot naprave farme Jezera

Upravljavec je vlogo dopolnil dne 4. 1. 2024 s prilogami:

- Prikaz skladnosti naprave z zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (IRPP), za napravo: farma Jezera – reja prašičev pitancev – obstoječa naprava, upravljavec naprave: Panvita, Prašičereja Nemščak d.o.o., Jezera, avgust 2022, dop. januar 24 s prilogami:
- Priloga 1: 05/PI Evidenca o temperaturi in pregledu hleva
- Priloga 2: Plan izobraževanja 2022
- Priloga 3: Navodila za delo
- Priloga 4: Veterinarsko sanitarni red
- Priloga 5: Plan deratizacije farma Jezera
- Priloga 6: 06/PI Čiščenje in razkuževanje hleva
- Priloga 7: Listina o odvozu živalskih stranskih proizvodov za farmo Jezera

- Priloga 8: Deklaracija krme
- Priloga 9: Časovnica okoljski cilji
- Priloga 10: Politika kakovosti, prehranske varnosti izdelkov in ravnanja z okoljem
- Priloga 11: Poslovnik kakovosti in ravnanja z okoljem
- Priloga 12: 2024-01-03_Načrt izrednih razmer in nesreč - farma Nemščak in Jezera (s 4 svojimi prilogami)
- Priloga 13 - OP_Načrt aktivnosti za pregled stanja transportnih poti in objektov v01
- Priloga 14: Shematski prikaz Zbirne jame N20
- Priloga 16: Obrazec stanja in opažanj možnosti onesnaženja stanja tal in podzemne vode
- Priloga 17: Poročilo za obvladovanje problemov
- Priloga 18: 2023-12-11_BAT_Površina asfalta Farma Jezera
- Priloga 19: Poročilo o določanju ravni hrupa v okolju z meritvami in modelnim izračunom za farmo Jezera, št: 2920-16/39030- 23 PR, z dne 3.7.2023, NLZOH Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Priloga 20: Poročilo o ocenjevanju in vrednotenju hrupa za farmo Jezera, št.: 2920-16/39030-23, z dne 3.7.2023, NLZOH Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor,
- Priloga 21: Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz podjetja PANVITA PRAŠIČEREJA D.O.O. za farmo Jezera na lokaciji PRAŠIČEREJA NEMŠČAK D.O.O. za farmo JEZERA na lokaciji RAKIČAN, JEZERA 49, 9000 MURSKA SOBOTA, Št. poročila: CEVO – 20413/2022-P1, IVD Maribor, Center za ekologijo in varstvo okolja - preskusni laboratorij, Valvazorjeva ulica 73, 2000 Maribor, z Excellovo Prilogo: 2022- 20413 P1 Priloga - Izračun po BAT farma Jezera_BAT_24_25_27_23EF
- Priloga 22: tehnični list Roto EcoBox 6-9 PE
- Priloga 23: Roto čistilne naprave katalog
- Priloga 24: Načrt kmetije, farma Jezera
- Priloga 25: Servisni zapisnik agregat VOLVO PENTA

Upravljaavec je vlogo dopolnil dne 26. 4. 2024 s predlogom za opustitev meritev virov hrupa.

Ministrstvo je skladno s petim odstavkom 120. člena ZVO-2 z dopisom št. 35432-86/2022-2550-2 z dne 25. 11. 2022 obvestilo pristojno inšpekcijo o vložitvi vloge.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije ugotovljeno naslednje:

Agencija Republike Slovenije za okolje je upravljavcu izdala okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-179/2006-7 z dne 15.10.2008, spremenjeno z odločbami št. 35406-8/2012-2 z dne 18.4.2012 in št. 35406-55/2014- 4 z dne 17. 6. 2015, za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, in sicer naprave za intenzivno rejo prašičev pitancev Farma Jezera z zmogljivostjo 16.400 mest.

Ministrstvo je izvedlo presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Izvedbenem sklepu komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231, v nadaljevanju: Zaključek o BAT), in sicer:

- Splošnimi zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (BAT 1 – BAT 29) in
- Zaključki o BAT za intenzivno rejo prašičev (BAT 30).

V nadaljevanju obrazložitve so podane ugotovitve ministrstva glede skladnosti obratovanja naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja glede uporabe najboljših razpoložljivih tehnik iz Zaključkov o BAT. Iz drugega odstavka 15. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki

povzročajo industrijske emisije izhaja, da ministrstvo izvede preverjanje skladnosti naprave z zaključki o BAT v skladu z navodili iz Priloge 7 te uredbe.

Ministrstvo ugotavlja, da za obratovanje naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja niso relevantne najboljše razpoložljive tehnike opisane v BAT 9, BAT 12, BAT 14, BAT 15, BAT 16, BAT 17, BAT 18, BAT 19, BAT 20, BAT 21, BAT 22, BAT 26 in BAT 28, v Splošnih zaključkih o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, saj se pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne skladišči gnoja/gnojevke, ne predeluje se gnoja/gnojevke, objekti niso opremljeni s sistemom za čiščenje zraka in v bližini naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov hrupa in vonjav.

A. Splošni zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev

BAT 1: Sistemi ravnanja z okoljem

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 1 za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti reje prašičev je uvedba in izvajanje sistema ravnanja z okoljem, kar vključuje vse naslednje elemente:

1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - a) strukturi in odgovornosti;
 - b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - c) komunikaciji;
 - d) vključevanju zaposlenih;
 - e) dokumentaciji;
 - f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - g) programom vzdrževanja;
 - h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - a) monitoringu in merjenju;
 - b) popravnim in preventivnim ukrepom;
 - c) vodenju evidenc;
 - d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS).

Za sektor intenzivne reje perutnine ali prašičev je BAT tudi, da se v sistem ravnanja z okoljem vključi:
10. izvajanje načrta za obvladovanje hrupa;
11. izvajanje načrta za obvladovanje vonjav.

Upravljavec nima vpeljanega sistema ravnanja z okoljem skladno s standardom ISO 14001, vendar kot podjetje znotraj skupine Panvita izvaja ravnanje z okoljem v skladu s predpisanimi standardi.

Upravljaivec navaja, da si prizadeva za obratovanje naprave skladno z okoljsko zakonodajo, tako da so upoštevani vsi pravno zavezujoči predpisi, ki urejajo delovanje farme in njen vpliv na okolje. Navaja, da si pri svojem delu prizadeva za implementacijo najboljših razpoložljivih tehnik za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti kmetij. Vsi poslovni procesi so usklajeni, pregledni in funkcionalni. V okviru družbe Panvita, Prašičereja Nemščak d.o.o. je uveden HACCP sistem, s katerim je zagotovljena varnost proizvodov.

Glavne okoljske značilnosti (emisije v zrak, hrup, ravnanje z gnojevko in odpadnimi vodami) so nadzorovane in se s primerno tehniko obvladujejo. Gnojevka, ki nastaja v tehnološkem procesu, se uporablja za recirkulacijo (čiščenje kanalov v hlevih) in se dnevno prečrpa in predeluje na sosednji bioplinarni Jezera, ki je v upravljanju družbe Panvita Ekoteh d.o.o..

Načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami izvaja upravljaivec sam.

Upravljaivec pri izvajanju postopkov upošteva naslednja načela, pri katerih je pozornost namenjena: strukturi in odgovornosti; usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti; komunikaciji; vključevanju zaposlenih; dokumentaciji; učinkovitemu obvladovanju procesov; programom vzdrževanja; pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih; ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo, kar je razvidno iz evidenc, obratovalnih dnevnikov in operativne dokumentacije posameznih naprav, kar je navedeno tudi v sklopu posameznih BAT tehnologij.

Za obvladovanje izrednih razmer ima upravljaivec pripravljen Načrt ukrepanja v izrednih razmerah, ki vsebuje tudi vsebine za preprečevanje izrednih razmer, ukrepanje v izrednih razmerah, izobraževanje in usposabljanje, poročanje in analizo ukrepanja (Priloga 12: Načrt izrednih razmer in nesreč - farma Nemščak in Jezera, 7.12.2023).

Vsi procesi v hlevih so avtomatski in krmiljeni preko računalnika, ki ima vgrajen alarm, ki se ob vseh večjih odstopanjih od zahtevanih parametrov, izpadu električnega toka, itd. vklopi in preko mobilnega telefona obvesti o napaki. Upravljaivec se odzove na alarm in v najkrajšem možnem času odpravi napako. Ob izpadu električnega toka se vklopi rezervni agregat.

Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja se vodijo evidence o količini in kakovosti vzrejenih živali, količini gnojevke z vsebnostjo tehnološke odpadne vode, količini odpadkov, količini kadavrov (pogin), porabi krmil, porabi vode, porabi elektrike, goriva za delovne stroje, razkužil in čistil ter zdravil, porabo potrošnega materiala. Izvaja se monitoring emisije prahu in amonijaka (ocenjeno in izračunano z emisijskim faktorjem), monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo masne bilance dušika in fosforja.

Upravljaivec izvaja redne letne notranje in zunanje presoje sistema ISO 9001:2015. Upravljaivec spremlja razvoj čistejših tehnologij. Ob morebitnem zaprtju farme se predvideva prodaja ali dajanje v najem prostorov/naprav farme, prodaja živali; odstranitev prisotnih odpadkov na območju farme in predaja pristojnim inštitucijam.

Obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom ni pričakovana, kot je obrazloženo v nadaljevanju (BAT 9 in 10). Glede na to, da je farma locirana izven strnjene naselja Rakičan in poteka ob avtocesti, ki ima vgrajeno protihrupno ograjo ter je zgrajen visoki nasip zemlje, se ne pričakuje obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom.

Priprava in izvajanje Načrta za obvladovanje vonjav je ustrezen ukrep le za tiste primere, ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami. V okolici farme je veliko nepozidanih zelenih površin - travnikov, ob območju naprave pa drevesa in grmičevje. Obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami ni pričakovana.

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike BAT 1 Zaključkov o BAT, in sicer elemente od točke 1 do točke 9. Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 6.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede vzpostavitve in vodenja sistema ravnanja z okoljem. Upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa in vonjav iz točke 10 in 11 BAT 1 Zaključka o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov hrupa in vonjav. Stavbe z varovanimi prostori, kjer se ocenjujejo kazalci hrupa, ki ga povzroča obratovanje naprave, so uvrščene v območje III. stopnje varstva pred hrupom in jo naprava iz točke 1 izreka

okoljevarstvenega dovoljenja ne obremenjuje okolja prekomerno s hrupom v dnevnem, večernem in nočnem obdobju dneva. Farma Jezera se nahaja izven poseljenega območja. Lokacija farme je podrobneje obrazložena pri BAT 12 Zaključkov o BAT. Ker se ne pričakuje obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami, ministrstvo ugotavlja, da načrta za obvladovanje vonjav ni potrebno izdelati.

BAT 2: Dobro gospodarjenje

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 2 za preprečevanje ali zmanjšanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti je uporaba vseh spodaj navedenih tehnik:

- a) Ustrezna lokacija naprave/kmetije in razporeditev dejavnosti v prostoru, da se:
 - zmanjša prevoz živali in materiala (vključno z gnojem),
 - zagotovi ustrezna oddaljenost od občutljivih sprejemnikov, ki jih je treba zaščititi,
 - upoštevajo prevladujoče podnebne razmere (npr. veter in padavine),
 - upošteva morebitna prihodnja možnost razvoja kmetije,
 - prepreči onesnaženje voda.
- b) Izobraževanje in usposabljanje osebja, zlasti v zvezi z:
 - ustreznimi predpisi, živinorejo, zdravjem in dobrobitjo živali, ravnanjem z gnojem, varnostjo pri delu,
 - prevozom in raztresanjem gnoja,
 - načrtovanjem dejavnosti,
 - načrtovanjem delovanja in ravnanjem v izrednih razmerah,
 - popravilom in vzdrževanjem opreme.
- c) Priprava načrta za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov, kot je onesnaženje vodnih teles. To lahko vključuje:
 - načrt kmetije, na katerem so razvidni sistemi odvodnjavanja in vodni viri/viri odpadnih voda,
 - načrte ukrepanja za odziv na nekatere morebitne dogodke (npr. požar, puščanje ali sesedanje zbiralnika za gnojevko, nenadzorovano odtekanje s kupov gnoja, razlitje olja),
 - razpoložljivo opremo za ravnanje v primeru onesnaženja (npr. oprema za zamašitev odtokov v zemlji, zajezitev jarkov, plavajoče pregrade za primere razlitja olja).
- d) Redni pregledi, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme, kot so:
 - zbiralniki za gnojevko glede morebitnih znakov poškodb, razpadanja in puščanja,
 - črpalke, mešala, ločevalniki, odvodne naprave za gnojevko,
 - sistemi za dovajanje vode in krme,
 - prezračevalni sistem in temperaturna tipala,
 - silosi in transportna oprema (npr. ventili, cevi),
 - sistemi za čiščenje zraka (npr. v okviru rednih pregledov).

To lahko vključuje higieno na kmetiji in zatiranje škodljivcev.
- e) Skladiščenje mrtvih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

Upravljavec pri reji uporablja tehnike ustrezne lokacije naprave, izobraževanja in usposabljanja osebja, načrte ukrepanja za odziv na morebitne dogodke, kot je požar, rednega pregleda, popravil in vzdrževanja konstrukcij in opreme ter skladiščenja mrtvih živali, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

Naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se nahaja v občini Murska Sobota na lokaciji obstoječe farme Jezera z maksimalno zmogljivostjo reje 16.400 prašičev pitancev. V neposredni bližini farme na severovzhodu poteka avtocesta. Med avtocesto in farmo je zgrajen nasip in postavljena je protihrupna zaščita. Najbližje strnjeno naselje je Rakičan, ki leži 2 km severno od farme, razpršeno naselje Jezera je z najbližjimi hišami oddaljeno 270 m severno. Na vzhodni strani farme so kmetijske njivske površine ter drevesa in grmičevje, na zahodni strani farme pa je bioplinarna Jezera, Panvita Ekoteh d.o.o. s kmetijskimi njivskimi površinami.

Upravljavec izvaja ukrepe za zmanjšanje prevoza živali tako, da na farmi nastalo gnojevko, ki je

pomešana s pralnimi vodami, odvaja neposredno na bioplinarno Jezera; prevoza se v ta namen ne uporablja, ker je gnojevka speljana preko cevovodne povezave. Prevoz krme se vrši iz Lipovcev - mešalnice močnih krmil, ki je od farme oddaljena 6 km. Prevoz vzrejenih živali se izvaja v kraj Gornja Radgona, ki je oddaljen 48 km.

Na Pomurski ravnini je pogostost smeri vetra pretežno enakomerno porazdeljena. Zaradi pogoste prisotnosti anticiklonalnega vremenskega tipa je na Pomurski ravnini pogosto prisotno brezvetrje, ki se v letnem povprečju pojavlja v 42 % meritev. Ukrepi, ki se nanašajo na upoštevanje prevladujočih podnebnih razmer (npr. veter in padavine), glede na lokacijo farme niso potrebni, saj v smereh vzhod in zahod ter na jugu ni stavb z varovanimi prostori, temveč kmetijske površine in sosednja bioplinarna Jezera.

Lokacija naprave je v okolju, kjer se upošteva dobrobit živali na način, da se ohranja kapaciteta reje prašičev pitancev na čim večji površini na obstoječih vzrejnih objektih. S tem se ohranja možnost razvoja v smeri pridelave čim kakovostnejšega mesa ob ugodnih življenjskih pogojih prašičev pitancev.

Naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se ne nahaja na vodovarstvenem območju; leži na Murskem polju, na katerem je podtalnica osnovni vir pitne vode. Na področju celotnega Prekmurskega polja je podtalnica zelo blizu površja. Na širšem območju farme se kote podtalnice gibljejo v intervalu med 179 m in 181 m. Tla vzrejnih objektov so vodonepropustna, pralne vode nastale ob terminih določenih za čiščenje se skupaj z gnojevko zbirajo v vodonepropustnih zbirnih kanalih pod rešetkami boksov, kjer poteka dnevni odvzem sosednje bioplinarne. Tako se gnojevka na lokaciji ne skladišči ali začasno odlaga. Manipulativne in povozne površine so asfaltirane. Diesel elektro agregat, ki je namenjen za rezervo v primeru izpada električne energije, ima lasten rezervoar za diesel gorivo. Nevarne snovi (čistila, razkužila, zdravila in deratizacijska sredstva) se na lokaciji ne skladiščijo.

Izobraževanje in usposabljanje se izvajata na področju ustreznih predpisov, živinoreje, zdravja in dobrobiti živali, ravnanja z gnojevko, varnosti pri delu na podlagi letnega plana izobraževanja.

Upravljaivec ima izdelan Požarni red in Oceno požarne ogroženosti ter Načrt ukrepanja v izrednih razmerah. V primeru požara so na lokaciji za potrebe gašenja začetnega požara nameščeni gasilni aparati. Prav tako ima lokacija za te namene usposobljeno osebje. Za gašenje požara je na voljo hidrantno omrežje. V primeru izrednih razmer, in sicer za potrebe gašenja požara, bi se požarne vode zadržale v prečnih in vzdolžnih kanalih pod hlevi in v zbirni jami N20. Ob morebitnem požaru bi se zadržalo cca 40 m³ požarne vode, s tem da bi se najprej izpraznilo gnojevko in nato ugasnilo črpalke, da voda ne bi odtekala na bioplinarno.

Redno se izvaja pregled, popravila in vzdrževanje vse opreme. Izvaja se reden pregled glede morebitnih znakov poškodb oz. kontrolo tesnosti zbirne jame, puščanja cevovodov, preko katerih se prečrpava gnojevka. Izvaja se pregled prezračevalnega sistema in temperature v objektih. Vzpostavljen je nadzorni sistem za sisteme dovajanja hrane in vode, ki sproti javlja napake in okvare, nepravilnosti so preko alarmnega sistema vezane na telefon. Redni pregledi se izvajajo vsakodnevno. Deratizacijo izvaja zunanji izvajalec.

Upravljaivec poginule živali skladišči v posebnem hlajenem, zaprtem prostoru, od koder jih odvaža Nacionalni veterinarski Inštitut, enota Murska Sobota. Prostor se očisti in razkuži po vsakem odvozu.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 2 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 6.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja

določilo zahtevo glede preprečevanja ali zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih značilnosti iz BAT 2.

BAT 3 in BAT 4: Nadzorovana prehrana

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 3 za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali je uporaba predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje eno od spodaj navedenih tehnik ali njihovo kombinacijo:

- a) Zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin.
- b) Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja.
- c) Dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin.
- d) Uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni dušik.

Upravljapec pri reji uporablja tehniko zmanjšanja izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali s prehransko strategijo tako, da zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin doseže z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin, ima večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja, izvaja tehniko dodajanja nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin ter uporabo odobrenih krmnih dodatkov.

V času reje se uporabljajo štiri različna krmila: PU-GROVER, BEK-25, BEK-60 in BEK-2- farma. En cikel traja 120 dni. Poraba krme za vse hleve (en cikel) za 16.400 živali je 4.665.600 kg.

Večfazno krmljenje je prilagojeno posamezni fazi oziroma starosti živali. Normativi po energiji in hranljivih snoveh so podani s strani dobavitelja, hkrati pa so deleži nekaterih hranljivih snovi v krmi omejeni tudi z zakonskimi predpisi glede na starost in namen reje.

S starostjo pitalcev in naraščanjem njihove telesne teže se zmanjšuje vsebnost: surovih beljakovin, energijskih potreb in aminokislin v krmi popolnih krmnih mešanic, ki so prilagojene posameznim fazam reje živali: PU-GROVER, BEK-25, BEK-60 in BEK-2-farma.

Receptura za popolne krmne mešanice sestavlja Panvita Kmetijstvo d.o.o. (mešalnica krme) in na ta način zagotavlja upravljanje prehrane in jih tudi dostavlja.

Pri reji prašičev pitalcev se s štiri faznim načinom krmljenja in z zmanjšanim vnosom beljakovin v krmo zmanjša izločanje dušika v obliki amonijaka od 10 % - 30 %.

Ministrstvo je presodilo, da upravljapec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c) in d) BAT 3 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 6.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 3.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 4 za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali je uporaba predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje eno od spodaj navedenih tehnik ali njihovo kombinacijo:

- a) Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja.
- b) Uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza).
- c) Uporaba hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosforja v krmi.

Upravljaivec pri reji uporablja tehniko za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali, in sicer vse tri tehnike za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja. Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja je enako, kot je opisano v BAT 3.

Upravljaivec uporablja krmne dodatke, in sicer visoko prebavljive anorganske krmne fosfate in fitaze za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja. Z uporabo monokalcijevega fosfata, ki se ga uporablja na farmi, se bistveno zmanjša izločeni P v gnojevki.

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 4 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 6.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 4.

BAT 5: Učinkovita uporaba vode

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 5 za učinkovito uporabo vode je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Evidentiranje porabe vode.
- b) Odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode.
- c) Uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme.
- d) Izbira in uporaba ustrezne opreme (npr. nastavkov za sesanje, skodelic za napajanje, korit za vodo) za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji).
- e) Redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitev opreme za pitno vodo.
- f) Ponovna uporaba neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje.

Upravljaivec za učinkovito rabo vode uporablja tehniko evidentiranja porabe vode, tehniko odkrivanja in odprave morebitnega puščanja vode, tehniko uporabe visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali (po suhem čiščenju hlevov) in opreme, tehniko izbire in uporabe ustrezne opreme za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji) ter tehniko rednega preverjanja in (po potrebi) prilagajanje nastavitev opreme za pitno vodo.

Za potrebe napajanja prašičev pitancev in čiščenje boksov na farmi se uporabljata dva vira vode:
- voda iz vodovodnega omrežja (se uporablja za napajanje) in
- voda iz vodne vrtine (se uporablja za čiščenje).

Mesečno se spremlja poraba vode iz vodovodnega omrežja z odčitavanjem števca porabe vode. Prav tako se spremlja količina vode v vodnjaku, in sicer enkrat tedensko z merjenjem višine podtalnice v vodnjaku.

Upravljaivec ima pridobljeno vodno dovoljenje za neposredno rabo vode iz vodne vrtine.

Izvajajo se redni pregledi, da se odkrijejo morebitna puščanja vode in redne sanacije. Za namene čiščenja prostora, hlevov in opreme se uporablja visokotlačni čistilec.

V vseh hlevih se nahaja avtomatski sistem za napajanje živali, in sicer stalno zagotovljen dostop do sveže vode preko sesalnih nastavkov (»nopl napajalnikov«). Ko se prašič dotakne niplja, s tem odpre ventil in sprosti se pretok vode iz vodovodnega omrežja, kjer se vzdržuje primeren pritisk vode. Napajalniki so enakomerno razporejeni v posameznih boksih. Čistoča nipljev in pretok vode se dnevno kontrolira. Kontrolo izvaja oskrbnik živali. Prav tako se preverja pritisk v sistemu. Neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje upravljaivec ne uporablja. Z namenom varčevanja s svežo vodo se spiranje kanalov izvaja z gnojevko.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 5 Zaključkov o BAT. Kot

izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 6.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito uporabo vode iz BAT 5.

BAT 6 in BAT 7: Emisije odpadnih voda

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 6 za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Onesnažena dvoriščna območja naj bodo čim manjša.
- b) Čim manjša poraba vode.
- c) Ločevanje neonesnažene deževnice od tokov odpadnih voda, ki jih je treba očistiti.

Upravljavec za učinkovito zmanjšanje nastajanja odpadnih voda uporablja vse tri tehnike, opisane v točkah a), b) in c) iz BAT6 Zaključkov o BAT. Dvoriščna območja in transportne poti so asfaltirane in jih je možno enostavno vzdrževati in čistiti. Manipulacijske poti so kratke oziroma takšne, da zagotavljajo optimalno organizacijo tehnološkega procesa.

Količina odpadnih voda se zmanjša z uporabo tehnike, kot je predhodno omočevanje površin, namenjenih čiščenju ter uporaba visokotlačnih aparatov. Poraba vode je optimizirana, glede na celoten tehnološki postopek. Spiranje kanalov se izvaja z gnojvko.

Na območju farme so tokovi padavinskih in komunalnih odpadnih voda ločeni. Padavinske odpadne vode (s površin objektov in asfaltiranih voznih površin) se razpršeno odvajajo na zelenice. Lovilniki olj niso nameščeni. Druga onesnažena odpadna voda na lokaciji farme ne nastaja, z izjemo odpadnih vod od pranja hlevov, ki pa se jo skupaj z gnojvko po ločenem sistemu kot odpadek odreja na sosednjo bioplinarno Jezera.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 6 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./3 izreka te odločbe, je ministrstvo je v točkah 3.1a, 3.1b, 3.1c izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda iz BAT 6.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 7 za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vodo je uporaba ene ali kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Odpadne pralne vode se odvajajo v namenski zbiralnik.
- b) Čiščenje odpadnih voda.
- c) Razprševanje odpadnih voda, npr. z uporabo namakalnih sistemov, kot so razpršilnik, prevozni namakalni stroj, cisterna in injektor s centralnim dovajanjem.

Upravljavec za učinkovito zmanjšanje emisij odpadnih voda v vodo uporablja tehniki, in sicer, da se odpadne pralne vode odvajajo v namenski zbiralnik in izvaja se čiščenje odpadne komunalne vode.

Industrijske odpadne vode ne nastajajo. Odpadne pralne vode se odvajajo v zbiralnik za gnojvko N20. Odpadne pralne vode nastajajo pri pranju hlevov, ko se živali izselijo, in se po internem kanalizacijskem sistemu vodijo direktno na predelavo v sosednjo bioplinarno Jezera.

Čiščenje kanalov pod hlevskimi boksi se izvaja z recirkulacijo gnojvke. Pranje hlevov se izvaja 3x letno po vsakem zaključenem turnusu. Odpadne pralne vode v celoti prevzema pogodbenik bioplinarna Panvita Ekoteh d.o.o..

Komunalne odpadne vode iz upravne stavbe s sanitarijami se čistijo na lastni mali komunalni čistilni napravi ROTO EcoBox 6 – 9 populacijskih ekvivalentov (PE), in se nato odvajajo posredno v podzemne vode.

Odpadne pralne vode iz hlevov se preko vodotesnih kanalov in cevi odvajajo kot odpadek v bioplinarno na postopek predelave po R1 in R3.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točkah a) in b) BAT 7 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./3 izreka te odločbe, je ministrstvo v točkah 3.1d, 3.1e izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vodo iz BAT 7 v povezavi z BAT 2d Zaključkov o BAT.

BAT 8: Učinkovita raba energije

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 8 za učinkovito rabo energije na kmetiji je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Visokoučinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi.
- b) Optimizacija ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter upravljanja, zlasti tam, kjer se uporabljajo sistemi za čiščenje zraka.
- c) Izolacija sten, podov in/ali stropov bivalnih prostorov živali.
- d) Uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.
- e) Uporaba izmenjevalnikov toplote. Uporabi se lahko eden od naslednjih sistemov:
 1. zrak-zrak;
 2. zrak-voda;
 3. zrak-zemlja.
- f) Uporaba toplotnih črpalk za rekuperacijo toplote.
- g) Rekuperacija toplote pri ogrevanih in hlajenih tleh z nastiljem (kombinirani sistem).
- h) Uporaba naravnega prezračevanja.

Upravljavec za učinkovito rabo energije uporablja kombinacijo tehnik visoko učinkovitih ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov, optimizacijo ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov, izolacijo sten in tehniko uporabe energijsko učinkovite razsvetljave.

Ker gre za obstoječo farmo, se za ogrevanje hlevov in upravne stavbe uporabljata kurilno olje in UNP plin. Prezračevalni sistem na farmi je glede na spremljanje porabe električne energije in učinkovitosti prezračevanja (kontrolira se s spremljanjem temperature v hlevih ter vlage) optimalno učinkovit in zagotavlja podtlačno okolje v hlevih.

V vseh hlevih je s prezračevanjem zagotovljen odvod odpadnega zraka ter dovod svežega zraka. Z izmenjavo zraka se dosega optimalno vlago, zmanjševanje emisij neprijetnih vonjav ter v poletnem času znižanje notranje temperature. Ventilacijski sistem je optimalno zasnovan, in sicer kot prezračevanje s podtlakom, tako da zagotavlja predpisano izmenjavo zraka ter v zimskem času zmanjšuje prezračevalne izgube.

Na stropovih hlevov so nameščeni prezračevalni stropi, elementi debeline 30 mm, iz materiala po DIN 4102, zaščitnega razreda B1 (težko gorljivi materiali), preko katerih se dovaja v podtlačnem okolju hleva vanj svež zrak, brez prepiha.

Uporaba energijsko učinkovite razsvetljave s svetlečimi diodami (LED). Vklop in izklop luči se regulira ročno, glede na naravno osvetlitev v objektih (kombinacija naravne in umetne osvetlitve) in glede na to, so po potrebi luči prižgane podnevi. Objekti ponoči niso osvetljeni.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d) BAT 8 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 6.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo energije iz BAT 8.

BAT 9 in BAT 10: Emisije hrupa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 9 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je vzpostavitev in izvajanje načrta za obvladovanje hrupa v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej BAT 1), ki vključuje naslednje elemente:

- (i) postopek, ki vsebuje ustrezne ukrepe in roke;
- (ii) načrt za izvajanje monitoringa hrupa;

- (iii) postopek za odziv na dogodke, ki so povzročili povečan hrup;
- (iv) program za zmanjšanje hrupa, namenjen na primer opredelitvi virov hrupa, monitoringu emisij hrupa, opredelitvi prispevkov iz virov hrupa in izvajanju ukrepov za odpravo in/ali zmanjšanje hrupa;
- (v) pregled predhodnih dogodkov, ki so povzročili povečan hrup, in postopkov za njihovo sanacijo ter razširjanje znanja o njih.

Upravljaivec izkazuje s poročilom o izvedenem obratovalnem monitoringu hrupa za farmo Jezera, da obratovanje naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne presega predpisanih mejnih vrednosti kazalcev hrupa za območje s III. stopnjo varstva pred hrupom, in da mejne vrednosti pred fasadami najbolj izpostavljenih stavb z varovanimi prostori posledično niso bile presežene. Navedeni dokument izkazuje, da se tudi v bodoče ne pričakuje čezmerne obremenitve občutljivih sprejemnikov s hrupom.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnike, opisane v BAT 9 Zaključkov o BAT, saj se ne pričakuje in ni dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom. Stavbe z varovanimi prostori, kjer se ocenjujejo kazalci hrupa, ki ga povzroča obratovanje naprave, so uvrščene v območje III. stopnje varstva pred hrupom, in naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne obremenjuje okolja prekomerno s hrupom v dnevnem, večernem in nočnem obdobju dneva. V neposredni bližini farme ni občutljivih stavb z varovanimi prostori. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa iz točke 10 BAT 1 Zaključka o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 10 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zagotovitev ustrezne razdalje med napravo/kmetijo in občutljivimi sprejemniki. V fazi načrtovanja naprave/kmetije so ustrezne razdalje med napravo/kmetijo in občutljivimi sprejemniki zagotovljene z uporabo najmanjših standardnih razdalj.
- b) Lokacija opreme. Hrup se lahko zmanjša s:
 - (i) povečanjem razdalje med virom hrupa in sprejemnikom (oprema naj se postavi čim dlje od občutljivih sprejemnikov, kolikor je to praktično izvedljivo);
 - (ii) čim krajšimi cevmi za dovod krme;
 - (iii) postavitvijo posod in silosov za krmo tako, da se čim bolj zmanjša premikanje vozil po kmetiji.
- c) Operativni ukrepi. Ti vključujejo ukrepe, kot so:
 - (i) zapiranje vrat in večjih odprtih stavbe, zlasti med hranjenjem, če je to mogoče;
 - (ii) opremo upravlja izkušeno osebje;
 - (iii) izogibanje hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi, če je to mogoče;
 - (iv) upoštevanje določb za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi;
 - (v) uporaba transportnih trakov in polžnih transporterjev, polnih krme, če je to mogoče;
 - (vi) čim manjša zunanja območja za strganje, da je hrup strgalnikov čim manjši.
- d) Tiha oprema. To vključuje opremo, kot so:
 - (i) visoko učinkoviti ventilatorji, kadar naravno prezračevanje ni mogoče ali zadostno;
 - (ii) črpalke in kompresorji;
 - (iii) krmni sistem, s katerim se zmanjšuje stimulacija pred hranjenjem (npr. krmilniki z zbiralnim lijakom, pasivni krmilniki za hranjenje po želji, kompaktni krmilniki).
- e) Oprema za obvladovanje hrupa. To vključuje:
 - (i) opremo za zmanjševanje hrupa;
 - (ii) izolacijo vibracij;
 - (iii) zaprtje hrupne opreme (npr. mlinov, pnevmatskih transportnih sistemov);
 - (iv) zvočno izolacijo stavb.
- f) Zmanjševanje hrupa. Širjenje hrupa se lahko zmanjša z vstavitvijo ovir med oddajnike in sprejemnike.

Upravljavca uporablja najboljšo razpoložljivo tehniko za preprečevanje oziroma zmanjševanje emisij hrupa z zagotavljanjem ustrezne razdalje med napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja in občutljivimi sprejemniki, tehniko lokacije opreme, operativne ukrepe, tiho opremo ter opremo za obvladovanje hrupa.

Farma Jezera leži na območju občine Murska Sobota. V neposredni bližini farme na severovzhodu poteka Pomurska avtocesta. Med avtocesto in farmo je visoki nasip zemlje in postavljena je protihrupna zaščita. Najbližje strnjeno naselje je Rakičan, ki leži 2 km severno od farme, razpršeno naselje Jezera je z najbližjimi hišami oddaljeno po spletni storitvi Atlas Okolja, okoli 200 m severno. Na vzhodni strani farme so kmetijske njivske površine ter drevesa in grmičevje, na zahodni strani farme pa je bioplinarna Jezera, upravljavca Panvita Ekoteh d.o.o. z kmetijskimi njivskimi površinami. Ventilatorji – odsesovalne enote so nameščene na strehah posameznih hlevov. Hlevi so zaprti zaradi podtlačnega sistema prezračevanja. Vsak objekt ima svoj silos in tako je zagotovljena minimalna razdalja cevi za dovod krme v posamezni hlev. Silosi so ob dovozni poti. Vzrejni objekti so zaprti. Zaposleni so usposobljeni, izobraženi in s primernimi izkušnjami. V nočnem času se hrupne dejavnosti (transport) ne izvajajo. Vzdrževalni delavci so primerno izobraženi in izkušeni, da ne povzročajo nepotrebnega hrupa. Transportni trakovi so vedno polni krme. Strgalniki za odstranitev gnoja niso v uporabi. Ventilatorji so frekvenčno vodeni v odvisnosti od temperature v hlevih. Vgrajeni so ventilatorji z nizko emisijo hrupa v protihrupnem ohišju. Vgrajene črpalke so sodobne, energetsko učinkovite in tihe. Živali imajo ves čas na voljo hrano in svežo vodo, zato ne prihaja do stimulacije pred hranjenjem. Vgrajeni so ventilatorji z nizko emisijo hrupa v protihrupnem ohišju. Ventilatorji in transportni trakovi so nameščeni na antivibracijskih obešalih. Hlevi so grajeni iz opeke in betonskih elementov, kateri so tudi dober zvočni izolator. Zmanjševanje hrupa z vstavitvijo ovir med oddajnike in sprejemnike ni relevantno, saj sprejemniki so oddaljeni več kot 270 metrov.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavca izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 10 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 4.1.2a izreka tega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa iz BAT 10.

BAT 11: Emisije prahu

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 11 za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zmanjšanje nastanka prahu v stavbah za živali. V ta namen se lahko uporabi kombinacija naslednjih tehnik:
 - 1. uporaba bolj grobega materiala za nastilj (npr. dolgih slamnatih bilk ali lesnih oblancev namesto narezane slame);
 - 2. nanos svežega nastilja z uporabo tehnike za manj prašno nastiljanje (npr. ročno);
 - 3. uporaba sistema za hranjenje po želji;
 - 4. uporaba vlažne ali peletirane krme ali dodajanje oljnih surovin ali veziv v sisteme za suho krmo;
 - 5. opremljanje skladišč za suho krmo, ki se polnijo pnevmatsko, z ločevalniki za prah;
 - 6. zasnova in delovanje prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v objektih.
- b) Zmanjšanje koncentracije prahu v objektih z uporabo ene od naslednjih tehnik:
 - 1. razprševanje vodne meglice;
 - 2. razprševanje olja;
 - 3. ionizacija.
- c) Čiščenje izstopnega zraka s sistemi za čiščenje zraka, kot so:
 - 1. vodni filter;
 - 2. suhi filter;
 - 3. mokri pralnik z vodo;

4. mokri pralnik s kislino;
5. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter);
6. dvostopenjski ali tristopenjski sistem za čiščenje zraka;
7. biofilter.

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) je uporabljena kombinacija tehnik in sicer upravljavec uporablja sistem za hranjenje po želji, ki je zasnovan tako, da imajo prašiči pitanci hrano v koritih vedno na voljo, ko se nivo krme v koritih zniža, se dozira nova krma. Uporablja se peletirana krma, ki potuje iz silosa s pomočjo tračnih in polžnih transporterjev do pokritega krmilnika z nasipnico, kjer krma prosto pada v krmilno korito. Silosi so vertikalni, iz valovite pločevine in imajo ustrezno zračenje. Polnjenje silosov poteka v zaprtem sistemu, z namenskim vozilom. Krmo se v obliki peletov sproti dovažja. Vsi hlevi imajo prisilno odsesovanje odpadnega zraka. Za zagotavljanje in vzdrževanje minimalnih emisij prahu iz hlevov se uporablja krma v peletih, reja pa poteka na delno rešetkastih tleh brez nastilja. Z optimalnim urejenim prezračevanjem se zagotavlja odvajanje odpadnega zraka in dovod svežega zraka. Z izmenjavo zraka se dosega primerna vlaga v hlevih, v poletnih mesecih pa tudi temperatura in relativna vlaga.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točki a) BAT 11 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 2.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali iz BAT 11.

BAT 12 in BAT 13: Emisije vonjav

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 12 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav s kmetije je vzpostavitev, izvajanje in redno pregledovanje načrta za obvladovanje vonjav v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej BAT 1), ki vključuje naslednje elemente:

- (i) postopek, ki vsebuje ustrezne ukrepe in roke;
- (ii) načrt za izvajanje monitoringa vonjav;
- (iii) postopek za odziv na ugotovljene neprijetne vonjave;
- (iv) program za preprečevanje in odpravo vonjav, namenjen na primer opredelitvi vira ali virov, monitoringu emisij vonjav (glej BAT 26), opredelitvi prispevkov iz virov vonjav in izvajanju ukrepov za odpravo in/ali zmanjšanje vonjav;
- (v) pregled predhodnih dogodkov, povezanih z vonjavami, in postopkov za njihovo sanacijo ter razširjanje znanja o njih.

Upravljavec ne pričakuje obremenitve občutljivih sprejemnikov z vonjavami, saj je Farma Jezera locirana izven strnjenegega naselja Rakičan. Leži na območju občine Murska Sobota. V neposredni bližini farme na severovzhodu poteka Pomurska avtocesta. Med avtocesto in farmo je zgrajen nasip in protihrupna ograja. Najbližje strnjeno naselje je Rakičan, ki leži 2 km severno od farme, razpršeno naselje Jezera je z najbližjimi hišami oddaljeno 270 m severno, čez avtocesto. Na vzhodni in južni strani farme so kmetijske njivske površine ter drevesa in grmičevje, na zahodni strani farme pa bioplinarna Panvita Ekoteh. Ventilatorji so nameščeni na strehah posameznih hlevov, reja poteka na delno rešetkastih tleh, tako, da gnojnica sproti odteka v prečne kanale, boksi se pogosto spirajo in gnojevka se sproti odvaja k predelovalcu na bioplinarno in se jo ne skladišči na območju farme, kar zmanjšuje možnost širjenja vonjav iz hlevov v horizontalni smeri. Upravljavec ocenjuje, da glede na pričakovane vrste in koncentracije onesnaževal, ki so emitirane v zrak, ne pričakuje poslabšanje kvalitete zraka na širšem območju. Izvaja tudi ukrepe za zmanjšanje emisij vonjav, ki so podrobneje obrazloženi pri tehniki iz BAT 13 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je presodilo, da se ne pričakuje obremenitev občutljivih sprejemnikov in zato upravljavcu ni potrebno izdelati Načrta obvladovanja vonjav.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 13 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s kmetije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik:

- a) Zagotovitev ustrezne razdalje med kmetijo/napravo in občutljivimi sprejemniki.
- b) Uporaba sistema nastanitve, pri katerem se izvaja eno od naslednjih načel ali njihova kombinacija:
 - živali in površine naj bodo suhe in čiste (npr. krma naj se ne raztresa, na območjih za ležanje na delno rešetkastih tleh naj ne bo iztrebkov);
 - zmanjšanje emisijske površine gnoja (npr. uporaba kovinskih ali plastičnih letvic, kanalov z zmanjšano izpostavljenostjo površino gnoja);
 - pogosto odstranjevanje gnoja v zunanje (pokrito) gnojišče;
 - znižanje temperature gnoja (npr. s hlajenjem gnojevke) in notranjega okolja;
 - zmanjšanje toka in hitrosti zraka nad površino gnoja;
 - v sistemih z nastiljem naj bo nastilj suh in pod aerobnimi pogoji.
- c) Optimiranje pogojev izpusta izstopnega zraka iz bivalnih prostorov za živali z uporabo ene od naslednjih tehnik ali njihovo kombinacijo:
 - povišanje odvoda (npr. odvod izstopnega zraka nad ravniyo strehe, dimniki, preusmeritev odvoda zraka skozi sleme namesto skozi nižje ležeče dele sten);
 - povečanje hitrosti prezračevanja skozi navpični odvod;
 - učinkovita postavitve zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka (npr. vegetacijskih ovir);
 - dodajanje preusmeritvenih pokrovov na izstopne odprtine, ki so na nižje ležečih delih sten, da se izstopni zrak preusmeri proti tlom;
 - razpršitev izstopnega zraka na strani bivalnega objekta, ki je obrnjena stran od občutljivih sprejemnikov;
 - usmeritev osi slemen v stavbi z naravnim prezračevanjem prečno na prevladujočo smer vetra.
- d) Uporaba sistemov za čiščenje zraka, kot so:
 1. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter);
 2. biofilter;
 3. dvofazni ali trifazni sistem za čiščenje zraka.
- e) Uporaba ene od naslednjih tehnik za skladiščenje gnoja ali njihove kombinacije:
 1. pokritje gnojevke ali hlevskega gnoja med skladiščenjem;
 2. postavitve gnojišča tako, da se upošteva glavna smer vetra, in/ali sprejetje ukrepov za zmanjšanje hitrosti vetra okoli gnojišča in nad njim (npr. drevesa, naravne ovire);
 3. čim manj mešanja gnojevke.
- f) Predelava gnoja z eno od naslednjih tehnik, da se čim bolj zmanjšajo emisije vonjav med (ali pred) raztresanjem:
 1. aerobna presnova (prezračevanje) gnojevke;
 2. kompostiranje hlevskega gnoja;
 3. anaerobna presnova.
- g) Uporaba ene od naslednjih tehnik za raztresanje gnoja ali njune kombinacije:
 1. razdelilnik za nanos gnojevke v pasovih, plitvo vbrizgavanje ali globoko vbrizgavanje gnojevke;
 2. čim prejšnje vmešanje gnojevke.

Upravljaivec uporablja za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjševanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s farme kombinacijo tehnike nastanitve, kjer so živali in površine suhe in čiste, saj imajo živali delno rešetkasta tla, kjer gnojevka sproti odteka in pada v kanale, ki so prav tako nepropustni in pokriti z rešetkami. Na ta način so živali in površine suhe in čiste, področja, kjer prašiči ležijo so brez iztrebkov. Krma se ne raztresa, kar onemogoča avtomatski krmilnik, kjer poteka dovajanje hrane v zaprtem krmilnem sistemu do krmilnika z nasipnico in je prašičem vedno

na voljo, tako, da prašič z rilcem sproti sproži pretok krme iz nasipnice v korito krmilnika. Vodo za pitje imajo pitanci na voljo preko nipljev, kjer sproti posesajo količino vode, ki jo potrebujejo, zato do polivanja ne prihaja. Po zaključku turnusa se hleve očisti, pri čemer gnojevka in pralne vode odtekajo na bližnjo bioplinarno Jezera. Za zmanjševanje emisijske površine gnoja so delno rešetkasta tla, kjer gnojevka sproti odteka in se ne zadržuje na površini posameznega boksa v hlevu, kar pomeni tudi pogosto odstranjevanje gnoja. Upravljaivec tudi znižuje temperaturo gnoja z ventilatorji, ki zrak iz hleva izsesava, sveži pa prihaja v hlev skozi odprtine za dovod zraka. Regulacija je avtomatska na osnovi hlevske temperature, vodena je računalniško glede na delovanje moči ventilatorjev ter s tem uravnavajo potrebo po svežem zraku. Za optimiranje pogojev izpusta izstopnega zraka iz bivalnih prostorov za živali so v ta namen ventilatorji nameščeni na strehah hlevov, ki s povečanjem hitrosti dosežejo povečano prezračevanje skozi navpični odvod. Okoli lokacije farme je pretežno vegetacijska ovira kot zeleni pas drevja in grmičevja. Upravljaivec tehniko uporabe sistemov za čiščenje zraka ne uporablja zaradi visokih stroškov izvedbe, gnojevka se na farmi ne skladišči in ne predeluje, ampak sproti odteka na sosednjo bioplinarno.

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah b) in deloma c) BAT 13 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s kmetije iz BAT 13.

BAT 14 in BAT 15: Emisije iz skladišča za hlevski gnoj

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 14 za zmanjšanje emisij amoniaka v zrak iz skladišča za hlevski gnoj je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zmanjšanje razmerja med emisijsko površino in prostornino kupa hlevskega gnoja.
- b) Pokritje kupov hlevskega gnoja.
- c) Skladiščenje posušenega hlevskega gnoja v hlevu.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 15 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij v tla in vodo iz skladišča za hlevski gnoj je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik, in sicer v naslednjem prednostnem vrstnem redu:

- a) Skladiščenje posušenega hlevskega gnoja v hlevu.
- b) Uporaba betonskega silosa za skladiščenje hlevskega gnoja.
- c) Skladiščenje hlevskega gnoja na polnih neprepustnih tleh, opremljenih z drenažnim sistemom in zbiralnikom za odteko tekočino.
- d) Izbira skladišča z zadostno zmogljivostjo za shranjevanje hlevskega gnoja v obdobjih, ko raztresanje ni mogoče.
- e) Shranjevanje hlevskega gnoja v kupih na polju, stran od površinskih in/ali podzemnih vodotokov, v katere bi lahko odtekala tekočina.

Upravljaivec na farmi ne izvaja skladiščenja gnoja.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 14 in BAT 15 niso relevantne.

BAT 16, BAT 17 in BAT 18: Emisije iz skladišča za gnojevko

V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se ne izvaja skladiščenja gnojevke, saj gnojevka po internih cevovodih dnevno odteka na predelavo na bioplinarno.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 16, BAT 17 in BAT 18 niso relevantne.

BAT 19: Predelava gnoja na kmetiji

V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se ne izvaja predelava gnoja. Gnojevka se preda v anaerobno predelavo na bioplinarno Jezera.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 19 niso relevantne.

BAT 20, BAT 21, BAT 22: Raztresanje gnoja

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 20, BAT 21 in BAT 22 niso relevantne, ker gnoja ne raztresa.

BAT 23: Emisije iz celotnega proizvodnega procesa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 23 za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine je ocena ali izračun zmanjšanja emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo na farmi.

Upravljavec izvaja rejo prašičev pitancev na delno rešetkastih tleh, brez nastilja. V času obratovanja nastajajo razpršene emisije snovi v zrak, in sicer zaradi metabolizma živali in s tem povezanega nastanka gnojevke. Predpisana sestava prehrane in prehranska strategija zmanjšujeta izločanje hranil (N,P) z iztrebki. Gnojevka se na lokaciji ne skladišči ampak sproti odteka v kanale pod boksi. Za izračun emisij amonijaka v zrak se uporablja tehnika ocene z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem. Ocena zmanjšanja amonijaka temelji na rezultatih izračuna BAT 25, kjer je emisija amonijaka iz hlevov ocenjena na 1,970 kg NH₃/ mesto za pitanca/leto, kar ustreza ravni emisij iz BAT 30. Pri izračunu je upoštevano 15-20 % zmanjšanje emisije amonijaka zaradi uporabljene tehnike reje na delno rešetkastih tleh z zmanjšano jamo za gnojevko, kar znese 0,6304 kg NH₃/ mesto za pitanca/leto in predstavlja 24,25 % zmanjšanje emisij amonijaka na prostor za pitanca na leto iz celotnega proizvodnega procesa. Tako bodo skupne razpršene emisije amonijaka iz hlevov znašale 32.301 kg/leto oz. 3687 g/h.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo prašičev pitancev iz BAT 23 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 6.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo prašičev pitancev iz BAT 23.

BAT 24, BAT 25, BAT 26, BAT 27, BAT 28 in BAT 29: Monitoring emisij in parametrov procesa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 24 je monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Izračun z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali. Vsako leto enkrat.
- b) Ocena za skupno vsebnost dušika in fosforja na podlagi analize gnoja. Vsako leto enkrat.

Upravljavec uporablja za monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, tehniko ocene za skupno vsebnost dušika in fosforja na podlagi masne bilance (tehnika a).

Za oceno skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, upravljavec za namen priprave podatkov za izdelavo poročila o obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak zagotovi pridobivanje ustreznih podatkov in enkrat letno izvedbo izračuna skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, na podlagi naslednjih zbranih podatkov:

- zasedenost hlevov,
- poraba krme,
- trajanje posameznega proizvodnega ciklusa,
- vsebnost dušika in fosforja v krmi,
- začetne in končne mase živali posameznega proizvodnega ciklusa.

Primerjava končnih rezultatov izkazuje, da izračunana skupni izločeni dušik in skupni izločeni fosfor za prašiče pitance ne presegata mejnih vrednosti iz Preglednic 1.1 in 1.2 BAT 3 in BAT 4.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za rejo prašičev pitancev, ki je določena v točki a) BAT 24 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 6.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejne vrednosti skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju iz BAT 24.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 25 je monitoring emisij amonijaka v zrak z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Ocena z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem. Vsako leto enkrat.
- b) Izračun na podlagi merjenja koncentracije amonijaka in stopnje prezračevanja z uporabo metod iz standardov ISO, nacionalnih ali mednarodnih standardov ali drugih metod, s katerimi se zagotavljajo podatki enakovredne znanstvene kakovosti. Vsakokrat, ko se pojavijo bistvene spremembe vsaj enega od naslednjih parametrov: vrste živali, ki se redijo na kmetiji in sistema nastanitve.
- c) Ocena z uporabo emisijskih faktorjev. Vsako leto enkrat.

Upravljavec uporablja pri monitoringu emisij amonijaka v zrak tehniko ocene z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem, pri čemer je pogostost enkrat letno. Iz hlevov, skladišča za gnoj in pri gnojenju se v ozračje izgubljajo različne dušikove spojine, pri tem gre predvsem za izgube amonijaka (NH_3), didušikovega oksida (N_2O), dušikovih oksidov (NO_x) in dušika v molekularni obliki (N_2). Metodika masne bilance upošteva, da je v vsaki naslednji fazi ravnanja z gnojem, kjer izhlapeva skupni amonijakov dušik, na voljo le tisti, ki ga zadržimo v predhodni fazi. Tako so emisije iz skladiščenja gnoja odvisne od izgub skupnega amonijakovega dušika iz hlevov, emisije pri gnojenju pa od izgub le-tega iz hlevov in skladišča gnoja. Emisijski faktorji se nanašajo na referenčne načine reje (EF NH_3 hlevi 0,195), skladiščenje gnoja (EF NH_3 skladišče gnoja 0, EF N_2O 0, EF NO_x 0,0001 in EF N_2 0,003) in raztros gnoja (EF NH_3 gnojenje 0,4), pri čemer se v primeru tehnik z zmanjšanimi emisijami uporablja korekcijske faktorje (KF) za zmanjšanje emisij:

- KF za NH_3 za zmanjšanje emisij iz hlevov je 1,
- KF za zmanjšanje emisij iz skladišča gnoja je 1 in
- KF za zmanjšanje emisij pri gnojenju je 1.

Emisijski faktor se nanaša le na emisije iz hlevov in ne zajemajo emisij pri skladiščenju gnoja izven hleva, saj se skladiščenja in začasnega odlaganja gnoja na Farmi Jezera ne izvaja.

Izračun ocene emisij amonijaka v zrak zaradi vzreje pitancev izražena v kg na mesto za pitanca na leto, pri upoštevanju 81 % zasedenosti hleva tako znaša 1,970 kg NH_3 /mesto za pitanca/leto, kar ustreza ravni emisij iz BAT 30 oziroma 5,2118 kg NH_3 /mesto za pitanca/leto, upoštevajoč hleve, gnojišče in gnojenje.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki a) BAT 25 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.3.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring emisij amonijaka v zrak iz BAT 25.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 26 je redni monitoring emisij vonjav v zrak.

Farma Jezera leži na območju Murska Sobota. Najbližje strnjeno naselje je Rakičan, ki leži 2 km severno od farme, razpršeno naselje Jezera z najbližjimi hišami pa je oddaljeno 270 m severno. Na vzhodni strani farme so kmetijske njivske površine, drevesa in grmičevje, na zahodni strani je Bioplinarna Panvita Ekoteh d.o.o. s kmetijsko njivskimi površinami. Ventilatorji – odsesovalne

enote so nameščene na strehah posameznih hlevov, kar še dodatno zmanjša možnost širjenja neprijetnih vonjav iz hlevov v horizontalni smeri. Reja poteka na delno rešetkastih tleh, tako, da gnojnica sproti odteka v prečne kanale, boksi se pogosto spirajo in gnojevka se sproti odvaja k predelovalcu na bioplinarno in se jo ne skladišči na območju farme, kar še dodatno zmanjšuje možnost širjenja vonjav iz hlevov v horizontalni smeri. Tako upravljavec ne pričakuje poslabšanje kvalitete zraka v širši okolici farme zaradi emisij vonjav in zaradi tega redni monitoring vonjav ni potreben.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnike glede emisije vonjav, opisane v BAT 12 Zaključka o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami oziroma se ne pričakuje poslabšanja kvalitete zraka v okolici farme. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 26 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 27 je monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Izračun z merjenjem koncentracije prahu in stopnje prezračevanja z uporabo metod iz standardov EN ali drugih metod (v skladu s standardi ISO, nacionalnimi ali mednarodnimi standardi), s katerimi se zagotavljajo podatki enakovredne znanstvene kakovosti. Enkrat na leto.
- b) Ocena z uporabo emisijskih faktorjev. Enkrat na leto.

Upravljavec uporablja pri monitoringu emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali tehniko ocene z uporabo emisijskih faktorjev za prah, kjer je predlagan emisijski faktor za prašiče pitance 0,153 kg/mesto za pitanca v hlevu na leto. Izbran emisijski faktor je primeren in priporočen, saj se v primeru izvajanja ukrepov za zmanjšanje prašenja kot npr. hlevi brez nastilja, uporaba peletirane krme, prisilni ventilacijski sistem, napajalni sistem, ki ne toči, brez gnojišča oziroma skladiščenja gnojnice na farmi itd. uporabi emisijski faktor za pitance za hleve z gnojevko priporočenih nizozemskih emisijskih faktorjev iz referenčnega BAT dokumenta. Upravljavec v okviru rednega obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak oceni emisije prahu iz hlevov vsako leto enkrat. Pri uporabi emisijskega faktorja se upošteva vrsta in število prašičev.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki b) BAT 27 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali iz BAT 27.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 28 je monitoring emisij amonijaka, prahu in/ali vonjav iz posameznega bivalnega objekta za živali, opremljenega s sistemom za čiščenje zraka.

Upravljavec nima sistema za čiščenje zraka, zato navedeni BAT 28 ni relevanten oziroma upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 28 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 29 je monitoring naslednjih parametrov procesa vsaj enkrat na leto:

- a) Poraba vode: vgrajeni so števcji za porabo vode. Vodi se poraba vode preko računov in na hlevskem listu.
- b) Poraba električne energije: vgrajeni so števcji za porabo električne energije in vodi se poraba preko računov.
- c) Poraba goriva: vodi se poraba diesel goriva za električni agregat preko računov ter utekočinjenega naftnega plina za namen ogrevanja hlevov preko računov o nabavi.

- d) Število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini: vodi se hlevski list z evidenco o številu ob vhlevitvi in ob izhlevitvi ter o poginu za vsak hlev posebej (na cikel) in na leto.
- e) Poraba krme: vodi se evidenca – hlevski list za nabavo krme na osnovi podatkov iz dobavnic krme za posamezen turnus in na letnem nivoju.
- f) Proizvodnja gnoja: vodi se količina gnojevke z evidenco oddaje gnojevke pogodbeniku po turnusu in na letnem nivoju.

Upravljaavec izvaja evidenco vseh parametrov procesa, in sicer vodi mesečno porabo parametrov (poraba vode, električne energije, poraba goriva, število kadavrov, poraba krme, količina gnojevke).

Ministrstvo je presodilo, da upravljaavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, določene v BAT 29 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./12 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 6.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vodenje evidence porabe vode, porabe električne energije, porabe goriva, števila prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi skotitve in pogini, porabe krme in proizvodnje gnojevke iz BAT 29.

B. Zaključki o BAT za intenzivno rejo prašičev

BAT 30: Emisije amonijaka iz bivalnih objektov za prašiče

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za prašiče je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Ena od naslednjih tehnik, pri kateri se uporablja eno od naslednjih načel ali njihova kombinacija:
 - (i) zmanjšanje površine, s katere se izloča amonijak;
 - (ii) pogostejša odstranitev gnojevke (gnoja) v zunanje skladišče;
 - (iii) ločevanje urina od iztrebkov;
 - (iv) nastilj naj bo čist in suh.

0. Globoka jama (v primeru popolnoma ali delno rešetkastih tal) le, če se uporablja v kombinaciji z dodatnim ukrepom za ublažitev, npr. s:

- kombinacijo tehnik za nadzorovano prehrano,
- sistemom za čiščenje zraka,
- znižanjem pH vrednosti gnojevke,

hlajenjem gnojevke.

1. Vakuumski sistem za pogosto odstranjevanje gnojevke (v primeru popolnoma ali delno rešetkastih tal).
2. Poševne stene kanala za gnoj (v primeru popolnoma ali delno rešetkastih tal).
3. Strgalnik za pogosto odstranjevanje gnojevke (v primeru popolnoma ali delno rešetkastih tal).
4. Pogosto odstranjevanje gnojevke z izplakovanjem (v primeru popolnoma ali delno rešetkastih tal).
5. Zmanjšana jama za gnoj (v primeru delno rešetkastih tal).
6. Tla, v celoti prekrita z nastiljem (v primeru polnih betonskih tal).
7. Nastanitev v pokritih delih boksa ali utah (v primeru delno rešetkastih tal).
8. Sistem toka slame (v primeru polnih betonskih tal).
9. Izbočena tla ter ločeni kanali za gnoj in vodo (v primeru ograd z delno rešetkastimi tlemi).
10. Ograde z nastiljem s kombinirano proizvodnjo gnoja (gnojevka in hlevski gnoj).
11. Boksi za hranjenje/ležanje na polnih tleh (v primeru boksov z nastiljem).
12. Posoda za gnoj (v primeru popolnoma ali delno rešetkastih tal).
13. Zbiranje gnoja v vodi.

14. Trakovi za gnoj v obliki črke V (v primeru delno rešetkastih tal).
15. Kombinacija kanalov za vodo in gnoj (v primeru popolnoma rešetkastih tal).
16. Zunanji prehod, pokrit z nastiljem (v primeru polnih betonskih tal).

b) Hlajenje gnojevke.

c) Uporaba sistemov za čiščenje zraka, kot so:

1. mokri pralnik s kislino;
2. dvostopenjski ali tristopenjski sistem za čiščenje zraka;
3. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter).

d) Zakisovanje gnojevke.

e) Uporaba plavajočih žogic v kanalu za gnoj.

Upravljaivec uporablja tehniko za zmanjševanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za prašiče pitance, kjer izvaja rejo na delno rešetkastih tleh brez nastilja. Delno rešetkasta tla prekrivajo rešetkasta betonska tla, v katerih so odprtine, skozi katere gnojnica pada v posamezni prečni kanal (ozka jama) pod tlemi boksa. Obraščanje polnih tal se preprečuje z ustreznim uravnavanjem notranjih klimatskih parametrov s kontrolo in uravnavanjem temperature ter z ustreznim oblikovanjem sistemov nastanitve (fazno krmljenje, primerno število prašičev pitancev na določeno rejno površino). Upravljaivec izvaja tehniko a4) za zmanjševanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za prašiče pitance, to je pogosto odstranjevanje gnojevke z izplakovanjem, kjer gnojevka sproti odteka v kanale preko rešetkastih tal, ti pa se tedensko splakujejo s tekočo frakcijo gnojevke. Ker kanali pod boksi predstavljajo ozke jame (širine cca 0,6 m) za gnojevko, od koder ta sproti odteka, upravljaivec izvaja tudi tehniko a)5. Tako gnojevka sproti gravitacijsko odteka preko prečnih kanalov pod boksi proti zbirnemu vzdolžnemu kanalu, od tam pa po ocevju na bioplinarno tako, da se pretežno ne zadržuje v hlevskih prostorih. Živali se tudi z namenom zmanjševanja emisij amonijaka iz prostorov za rejo hrani večfazno. Ostale tehnike niso relevantne, ker gre za obstoječo farmo, ki je umeščena na lokacijo, oddaljeno od občutljivih sprejemnikov.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točkah a)4 in a)5 BAT 30 Zaključkov o BAT. Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za prašiče pitance iz BAT 30 Zaključkov o BAT in v Preglednici 1 točke 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja raven emisije za dušik, izražen kot NH_3 iz Preglednice 2.1 BAT 30 Zaključkov o BAT.

III.

Ministrstvo je skladno s podatki iz vloge upravljavca na novo določilo oznake tehnoloških enot, kot izhaja iz točke I./1 izreka te odločbe. Ministrstvo je s točko I./1 izreka te odločbe poimenovalo napravo z oznako A1 ter opredelilo in poimenovalo tehnološke enote v točki 1 okoljevarstvenega dovoljenja, in sicer tako, da je besedilo: »Naprava se sestoji iz 17 objektov za rejo.« nadomestilo z: »Napravo A1 in druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti sestavljajo naslednje nepremične tehnološke enote:«, pri čemer je ministrstvo na podlagi vloge okoljevarstveno dovoljenje posodobilo s tehnološkimi enotami, ki sestavljajo napravo.

Ministrstvo je na podlagi vloge, 18. člena ZVO-2 in na podlagi Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22, v nadaljevanju: Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja) in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljevanju: Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz

nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje) v točki I./2. izreka te odločbe določilo zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak.

Ministrstvo je v točki 2.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjševanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali na podlagi točke a) BAT 11 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisij vonjav iz naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi točke b) in deloma c) BAT 13 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko reje za prašiče pitance na Farmi Jezera in tehniko za zmanjšanje emisije amonijaka iz posameznih bivalnih objektov za prašiče pitance, s katero upravljavec dosega ravni emisije amonijaka za rejo prašičev pitancev iz Preglednice 1 iz točke 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi točke a)4 in a)5 in Preglednice 2.1 BAT 30 Zaključkov o BAT za intenzivno rejo prašičev, kar je podrobneje obrazloženo pod točko II./B. te obrazložitve.

Ministrstvo je v točkah 2.1.4. in 2.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi z gorivom in obratovalnim časom za diesel elektro agregat (N21) na podlagi podatkov podanih v vlogi in na podlagi 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22-ZVO-2 in 99/22, v nadaljevanju: Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev).

Ministrstvo je v točki 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejno vrednost emisijskega faktorja za določitev emisije dušika, izraženega kot NH_3 , v zrak glede na vrsto reje in vrsto odstranjevanja gnojevke na podlagi Preglednice 2.1 BAT 30 Zaključkov o BAT za intenzivno rejo prašičev, kar je podrobneje obrazloženo pod točko II./B. te obrazložitve.

Ministrstvo je v točkah 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo v zvezi z načinom izvajanja monitoringa emisij snovi v zrak na podlagi točke a) BAT 25 za emisije amonijaka in na podlagi točke b) BAT 27 za emisije celotnega prahu, Zaključka o BAT ter v povezavi z 31. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Tehnika za monitoring emisije amonijaka in prahu je določena z oceno na podlagi emisijskih faktorjev, ki jih je upravljavec pridobil na podlagi podatkov, določenih v skladu z referenčnim dokumentom za intenzivno vzrejo živali (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017).

V točki 2.3.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo glede na opredelitev v vlogi določilo, da upravljavcu ni treba izvajati obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz diesel elektro agregata (N21) za pogon zasilnega napajanja (povprečni čas obratovanja je 55 ur na leto) na podlagi tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev.

Ministrstvo je v točkah 2.4.1. in 2.4.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi s poročanjem na podlagi 21. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter pogojev za njegovo izvajanje.

Kot izhaja iz točke I./3 izreka te odločbe, je ministrstvo v točkah 3.1a, 3.1b, 3.1c, 3.1d in 3.1e izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjševanje nastajanja odpadnih voda na podlagi točk BAT 6 in BAT 7 Zaključkov o BAT, navedb upravljavca in Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12,

64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22, v nadaljevanju: Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo).

Ministrstvo je v točki 3.1a izreka tega dovoljenja določilo obveznost omočenja in čiščenja z visokotlačnimi čistilci na podlagi navedb upravljavca v vlogi, v povezavi z Zaključki o BAT 6 b).

Ministrstvo je v točki 3.1b izreka tega dovoljenja določilo obveznost ločenega zbiranja pralne vode od padavinske vode na podlagi navedb upravljavca v vlogi ter v skladu z Zaključki o BAT BAT 6 a) in BAT 6 c).

Ministrstvo je v točki 3.1c izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost suhega čiščenja območja asfaltiranih ter transportnih poti na podlagi navedb upravljavca v vlogi, v povezavi s točkama 6 a) in 6 c) Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točkah 3.1d in 3.1e izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost pranja hlevov z visokotlačnimi čistilnimi aparati, zbiranja nastale pralne vode z gnojevko v vodotesni zbirni jami ter način ravnanja z njimi, na podlagi navedb upravljavca v vlogi ter v skladu z Zaključki o BAT 5 c), BAT 6 b), BAT 6 c) in BAT 7 a).

Ministrstvo je v točki 1./4 izreka te odločbe spremenilo točke 3.2., 3.3. in 3.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, saj je glede na podatke iz vloge razvidno, da upravljavec čisti komunalne odpadne vode v lastni mali komunalni čistilni napravi ROTO EcoBox, z zmogljivostjo 6 – 9 PE, zato je ministrstvo podalo zahteve v zvezi z odvajanjem komunalne odpadne vode, kot sledi v nadaljevanju te obrazložitve.

Ministrstvo je v skladu s 26. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo ter na podlagi podatkov iz vloge določilo podatke o lokaciji iztoka in največjih količinah komunalne odpadne vode, ki se predhodno očiščene v lastni komunalni čistilni napravi odvajajo posredno v podzemne vode, ter tako spremenil točko 3.2. izreka tega dovoljenja.

Ministrstvo je obveznost izvedbe prvih meritev na komunalni čistilni napravi iz točke 3.3. izreka tega dovoljenja določilo na podlagi 29. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

Obveznost glede pregleda komunalne čistilne naprave oziroma izvedbe meritev emisij na iztoku iz komunalne čistilne naprave, ki nadomeščajo ta pregled, določeno v točki 3.4. izreka tega dovoljenja, je ministrstvo določilo na podlagi drugega odstavka 28. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Vrsto in število meritev pri izvedbi meritev emisij na iztoku iz komunalne čistilne naprave – v kolikor se upravljavec odloči za izvedbo teh meritev namesto za pregled komunalne čistilne naprave - iz točke 3.4. izreka tega dovoljenja je ministrstvo določilo na podlagi šestega in sedmega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, čas vzorčenja pa je naslovni organ določil v skladu s 5. in 13. členom Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda.

Nabor in mejne vrednosti parametrov pri izvedbi prvih meritev komunalne čistilne naprave, določene v Preglednici 5 iz točke 3.3. izreka tega dovoljenja in pri izvedbi meritev emisij na iztoku iz komunalne čistilne naprave – v kolikor se upravljavec odloči za izvedbo teh meritev namesto za pregled - določen v Preglednici 6 iz točke 3.4. izreka tega dovoljenja, so določene na podlagi 5. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda ter 8. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode. Ministrstvo je na podlagi javno

dostopne aplikacije Atlas okolja ugotovilo, da se na tej komunalni čistilni napravi ne čisti komunalna odpadna voda iz aglomeracije, zaradi česar zadostuje primerno čiščenje.

Ministrstvo je v točki I./5 izreka te odločbe za točko 3.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo v izrek točke 3.5., 3.6., 3.7., 3.8. in 3.9. z obrazložitvijo, kot sledi v nadaljevanju.

Obdobje izvedbe prvega pregleda komunalne čistilne naprave (po izvedbi prvih meritev) iz točke 3.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo ob upoštevanju določil šestega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Obveznost predložitve analiznega izvida opravljenih prvih meritev na iztoku iz komunalne čistilne naprave, skupaj z izpolnjenim obrazcem »Poročilo o prvih meritvah za komunalno čistilno napravo z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE« iz Priloge 5 Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki ga lahko izpolni upravljavec sam, določeno v točki 3.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo predpisalo na podlagi petega in šestega odstavka 20. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda, upoštevajoč tretji odstavek 7. člena ter drugi in osmi odstavek 8. člena Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 80/12 in 98/15).

Obveznost v zvezi z ravnanjem z blatom iz komunalne čistilne naprave iz točke 3.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je določena na podlagi prvega odstavka 28. Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Ministrstvo je v točki 3.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja obveznost v zvezi z ukrepanjem in s prijavo o izpadu obratovanja komunalne čistilne naprave določilo v skladu s petim in šestim odstavkom 15. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

Obveznost iz 3.9. točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja glede obveščanja izvajalca javne službe o pričetku obratovanja komunalne čistilne naprave je ministrstvo določilo na podlagi prve alineje prvega odstavka 29. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 4.1.2a izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa na podlagi opredelitve upravljavca v vlogi in točk a), b), c), d) in e) BAT 10 Zaključkov o BAT.

Kot izhaja iz točk I./7, I./8, in I./9 izreka te odločbe, je ministrstvo na podlagi vloge ter predložene dokumentacije in navedenih poročil o ocenjevanju hrupa v okolju ugotovilo, da je raven hrupa na vsakem od izbranih mest ocenjevanja hrupa najmanj 6 dBA nižja od vseh mejnih ravni hrupa, ki so za vir hrupa glede na III. območje varstva pred hrupom določene v predpisu, ki ureja mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju. Zaradi navedenega in skladno s tretjim odstavkom 4. člena Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22-ZVO-2) upravljavcu za napravo iz 1. točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni treba zagotavljati obratovalnega monitoringa hrupa, zato je ministrstvo črtalo točko 4.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, spremenilo točko 4.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je na podlagi 5. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, in sicer Preglednic 4 in 5 Priloge 1 te Uredbe določilo mejne vrednosti kazalcev hrupa in v točki 4.3.1 izreka tega dovoljenja odločilo, da se upravljavcu dovoli opustitev izvajanja obratovalnega monitoringa hrupa za napravo iz 1. točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točk I./10 in I./11 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 5.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve glede gnojevke in pralnih vod na podlagi navedb upravljavca v vlogi in 12. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih

virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2) ter v točki 5.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za ravnanje z gnojevko in s pralnimi vodami na podlagi navedb upravljavca v vlogi in 6. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

Ministrstvo je na podlagi vloge in Zaključkov o BAT v točki I./12 izreka te odločbe določilo druge ukrepe v zvezi z obratovanjem naprave. Razlogi in ugotovitve ministrstva za določitev teh zahtev so podrobneje obrazloženi v točki II. /A te obrazložitve.

Ministrstvo je v točki 6.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede vzpostavitve in vodenja sistema ravnanja z okoljem na podlagi elementov iz točke 1 do 9 BAT 1 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede preprečevanja in zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih značilnosti na podlagi točk a), b), c), d) in e) BAT 2 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka na podlagi točk a), b), c) in d) BAT 3 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja na podlagi točk a), b) in c) BAT 4 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za učinkovito uporabo vode na podlagi točk a), b), c), d) in e) BAT 5 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za učinkovito rabo energije na podlagi točk a), b), d), e) in h) BAT 8 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo prašičev pitancev na podlagi BAT 23 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejne vrednosti skupnega dušika in skupnega fosforja izločenih v gnoju na podlagi točke a) BAT 24 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vodenje evidence porabe vode, porabe električne energije, porabe goriva, števila prejetih in oddanih živali, porabe krme in proizvodnje gnoja na podlagi BAT 29 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede poročanja zahtev iz točk 6.7, 6.8 in 6.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi BAT 23, BAT 24 in BAT 29 Zaključkov o BAT.

Kot izhaja iz točke I./13 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 8.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za vodenje evidenc določilo v točki 6.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./14 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 8.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za predložitev poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa določilo v točki 2.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./15 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zamenjalo obveznost obveščanja o spremembah, in sicer je besedno zvezo »Agencija RS za okolje« zamenjalo z besedno zvezo »ministrstvo«. S 1. septembrom 2021 se je namreč začela izvrševati Uredba o spremembi Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 101/21), ki je spremenila stvarno pristojnost oziroma delovno področje Agencije Republike Slovenije za okolje tako, da je za izvajanje večine upravnih nalog pristojno ministrstvo in ne več agencija.

Kot izhaja iz točke I./16 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je v skladu z drugim odstavkom 304. člena ZVO-2 okoljevarstveno dovoljenje uskladilo z določbo 116. člena ZVO-2, ki časovne omejitve veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja ne določa več.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno, kot izhaja iz točke II izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke III. izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/23 in 24/24) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Pri nastajanju tega dokumenta sta sodelovali naslednji uradni osebi:

Janez Jeram, sekretar
Nives Stele, sekretarka

Postopek vodila:
Karin Malc
višja svetovalka I

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- Pooblaščenca Celostna Ekologija, okoljsko svetovanje in trajnostne rešitve, Andreja Sivec, s.p., Cesta v Zgornji Log 97, 1000 Ljubljana (za: PANVITA, PRAŠIČEREJA NEMŠČAK d.o.o., Lendavska 5, Rakičan, 9000 Murska Sobota) – osebno.